

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. október 16

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 83. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó lapfajtájának: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét ill. közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasáb s. petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyiltterek díja előre fizetendő.

Parlamenti teendők és nehézségek.

Jeleztük röviden már, hogy Olaszországgal két szerződést kötöttek: egy ideiglenest, mely a most fennálló ideiglenes szerződés helyébe lép s 1905. végéig érvényes s egy végleges, melynek érvénye 1906 elején kezdődik s 12 évre van tervezve. Gyakorlati fontossággal a közgazdasági viszonyokra egyelőre az ideiglenes szerződés bír, egyrészt azért, mert addig is, míg a végleges szerződés létre jöhet, a szerződés nélkül való állapot bajaitól megment bennünket, másrészt főképp azért, mert a borvámkedvezményt a jövő év elejétől teljesen megszünteti s ezzel a magyar bortermelők egyik legnagyobb panaszát orvosolja. Ez évben, de csak december 31-ig, megengedi még 450,000 hektóliter vegyítésre való olasz bornak behozatalát, de kikötve azt, hogy csakis hatósági felügyelet alatt eszközözendő vegyítésre használható, hat és fél arany forintnyi vám mellett. Az eddigi kedvezményes vám 3-20 aranyforint volt. De ennek a behozatalnak is oly föltételek mellett kell megtörténni, — szárazföldön való behozatal, Budapest és Bécsben való elvámolás — melyek az engedélyezett mennyiség tényleges behozatalát nagyon

megfogják nehezíteni. A jövő év elejétől kezdve pedig 60 korona lesz a vám minden borra s ezzel bortermésünk teljesen megszabadul a külföldi versenytől. Bortermelőink és kereskedőink azért nagyon megvannak elégedve a megállapodásokkal. Még valamivel többet kaptak, mint a mennyit vártak. Ez — megfogja könnyíteni a felhatalmazás nélkül kötött egyezmény parlamenti jóváhagyásának kieszközölését. Ugy ez az ideiglenes olasz szerződés, mint végleges szerződés előkészítése egyúttal biztos jelölül vehető annak, hogy kormányunk a siker reményével indul neki a Németországgal és Svájccal megkezdendő kereskedelmi tárgyalásoknak.

A nehézségek nem is a közgazdasági, hanem a politikai és közjogi mozzanatokban rejlenek. A sokat emlegetett 1899. évi XXX. törvények, az ugynevezett Széll-féle formula jogilag az önálló vámterület állapotába helyezte Magyarországot s kimondotta, hogy ha 1903. év végéig új vámszövetséget nem kötünk Ausztriával s az új autonóm közös vámtarifa törvénye nem válik, akkor a külföldi államokkal kereskedelmi szerződéseket nem köthetünk, sőt még tárgyalásokat sem kezdhethetünk. Ámde sem a vámszövetség, sem az autonóm vámtarifa nem kész s nincs

is rá kilátás, hogy egyhamar bármelyik törvényerőre emelkedhessék. Ausztriában az osztrák kormány még a reményről is lemondott, hogy akár ezeket a törvényeket, akár a közgazdasági kiegyezés többi részeit a reichsrathal megszavaztathassa. Minden jel arra mutat s mindenki biztosra veszi, hogy az osztrák kormány mindezeket a híres 14. §. alapján akarja és fogja életbe léptetni.

Magyarországon viszont nemcsak az ellenzék, hanem a többségnek egy része is azt vallja, hogy az osztrák 14. §. alapján Ausztriával kiegyezést kötni nem lehet.

Az önálló vámterület hívei tehát erős harcot fognak kezdeni a 14. §. alapján megkötendő kiegyezés s az annak keretében tartozó összes javaslatok ellen. Hogy az új véderőtörvény a fölemelendő ujonc-jutalékkal, még ez évben napirendre kerül-e, vagy újév utánra marad, az még bizonytalan.

De a vámkérdések mindenestre sorra kerülnek s ezekkel kapcsolatban ki nem kerülhet az ugynevezett Széll-féle formula megváltoztatását célzó kísérlet, mert e nélkül meg vannak kötve a kormány kezei a külállamokkal való tárgyalásoknál. Már pedig ezeket, miután Olaszor-

T Á R C A.

A Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet egy éve.

Titkari jelentés,

melyet a Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet 1904. évi okt. hó 9-én tartott közgyűlésén előadott Balázs Márton titkár.

Tisztelt Közgyűlés!

A Kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet a jelen év márc. hó 17-én fennállásának 26-ik évét töltötte be.

A megelőző 25 évet mult évi 1903. június hó 14-én az egyesület egy hosszú időkre emlékeztető és magas színvonalú jubiláris ünnepséggel zárta le, bizonyítékul a letűnt idők áldásos és hasznos tevékenységének s zálogul egy szebb és sikeresebb jövő bekövetkezésének.

Bár ismerjük ez ünnepély egyes részleteit a multból, mégis legyen szabad erről egyet-mást visszaidőznem.

Ez ünnepségen küldöttségileg vett részt a sepi-szentgyörgyi nőegylet Kelemen Lajosné úrnő vezetésével, aki eszmékben gazdag, ékes szavú beszéddel nyitotta meg egyetünk nagyérdemű elnöke Özv. Cserey Jánosné úrnő nevében jubiláris diszközgyűlésünket. Ezután Bíró Sándor tanár az egyesület 25 éves gazdag történetét ismertette.

Ezt következőleg Székelyné Intze Sarolta egyesületi másod elnök egy remek nemzetiszínű lobogót nyújtott át a helybeli lelkészeknek, a polgári leányis-

kola tanulói számára leendő felszentelés és felavatás végett, a mely öröklékü ünnepélyesség a helybeli összes társulatok és egyletek, továbbá a város és vidék nagyszámu érdeklődő közönségének jelenlétében folyt le. A zászlóanyai tisztet. Mált Gróf Mikes Árminné, Bethlen Clementin grófnő volt kegyes elfogadni, a ki zászlónkat nemcsak egy igen értékes jelmondatos szallalag látta el, de a polg. leányisk. szorgalmas tanulói javára egy 20 koronás alapítványt is tett.

Ugyancsak az alkalomból kifolyólag Ifj. Tóth Istvánné helyettes zászlóanyai is, a polg. leányisk. részére egy 100 koronás alapítványt tett. A zászló ruhájába emlékszeget ütöttek a vármegye és város legfőbb hatóságai, hivatalai, közintézetek, egyletei és társulatai. A felszentelt zászlót az iskola nevében Balázs Márton igazgató vette át, a növendékek nevében pedig Szvoboda Ilona IV. oszt. tanuló mondott fogadalmat. Az ünnepség egyes pontjai között a polgári leányiskola növendékei sikerült ének-darabokat adtak elő. A város nevében Dr. Vargha Béla tisztügyész üdvözölte az egyesületet. Kelemen Lajosné úrnő szép elnöki beszédje után pedig, az egyesület tagjai számos érdeklődővel, továbbá a kosztus leányok és ifjakkal a Millennium szálló éttermébe vonultak, a hol a jelenvoltaknak a díszében kívül gazdag pohárköszöntőkben s ezután sikerült tancmulatságban vett részt.

Ez volt a mult közgyűlés óta lefolyt idő egyik legkimagaslóbb és legemlékezetesebb eseménye, azért ezt jelentésem legelőjére helyeztem, nem mulasztván el ismételt köszönetet nyilvánítani az egyesület nevében mindazoknak, a kikről előbb megemlékeztem,

s azoknak, kik ez ünnepély érdekében bármely irányban közreműködni szívesek voltak.

Mult közgyűlésünk óta a másik legnagyobb esemény, mely a nőegylet eddigi összes működését megkoronázza és bearanyozza s a mely e város és vidék nőnevelésének korszakalkotó és messze kiható eseménye; a polgári leányiskola államosítása. Vallás- és közokt. m. kir. miniszter ur öngyméltósága ugyanis 1904. évi aug. hó 30-án 68.976 sz. a. kelt magas rendeletében az 5 éven át nagy küzdelem és áldozatkészséggel teremtett és fentartott, társulati polgári leányiskolát állami kezelés alá vette, meghagyván és kiegészítvén annak eddigi tanári testületét.

Most az iskola létesülése után nyugodtabb szemmel mérlegeljük a kész eredményt, mint akkor, a mikor az még nem volt s hosszú időnkig csak a közóhajban élt. — Ma szívesen feledjük a semmiből teremtett iskola legyőzhetetlennek látszó nehézségeit s az annak megemlékezéséért aggodó szívvel viselt nehéz küzdelmek egész láncolatát. A mi régen küzdelem volt, az ma megnyugvás; a mi aggodalom volt az ma ezeknek őszinte, igaz öröme. És ez így van jól, — a becsületes munka és törekvésnek méltó jutalma ez.

Hála tehát elsősorban a Gondviselő, jó Istennek, hogy munkánkat áldásával megkoronázta s hála azon Isten által mellénk rendelt nagy férfiaknak, kiknek támogatásával ügyünk diadalra jutott. Őszinte hálánkat fejezzük ki elsősorban Dr. Wlassics Gyula és Dr. Berzeviczy Albert vall.- és közokt. m. kir. minisztereknek; Molnár Viktor és Morlin Emil dr. közoktatási min. tanácsosoknak; Nagy Gábor, miniszteri tanácsos városunk nagyérdemű szülöttének, boldogult emlékü Pótsa József

szággal be is végeztettek, folytatni akarják Németországgal, Sjjáccal és a többi államokkal.

A parlament megnyitása után tehát hamar szembe került a kormány mindazon nehézségekkel, melyek az 1899. évi XXX. törvényekben s az osztrák parlament munkaképtelen állapotában szinte összehogozva vannak.

Állani fogja a sarat!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház okt. 12-ki ülésén Perczel Dezső házelnök bejelentette, hogy gróf Tisza István miniszterelnök egy, a házszabály revízióját célzó indítványt jegyeztetett be és huszonegytagú bizottság kiküldését kéri e tárgyban.

A Ház elnöke bejelentette további a kvótában hozott királyi döntést, mely alkalomból Babó Mihály, Rakovszky István és Ugron Gábor felszólaltak és a döntést mint törvénytelen visszautasították.

Tisza István gróf miniszterelnök ezután hosszabb beszédben indokolta Ő felsége döntését.

A Ház a királyi döntést tudomásul vette.

Ezután az elnök az ülést öt percre felfüggesztette.

Szünet után Bethlen Balázs gróf interpellált a takarmányhiány ügyében.

Tallian Béla földmívelésügyi miniszter az interpellációra válaszul kijelentette, hogy a takarmány-szükségről nem lehet mint általános inségről beszélni, miután ez alatt csak egyes vidékek szenvednek.

Kijelenti továbbá, hogy a kormány az ismeretes intézkedésekhez hozzájárul és a beruházási javaslatban felvett inségmunkákat megkezdi.

A Ház a választ tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

Csütörtökön szünet volt. Pénteken megkezdették az Olaszországgal kötendő szerződés tárgyalását.

KÜLFÖLD.

A japán—orosz háború.

Londonból jelentik: A Mukden és Liaojang között napok óta folyó harc eldöntetlen.

Kuropatkin 343.000 emberrel és 846 ágyúval rendelkezik.

és Gróf Haller János háromszékmegyei főispánoknak; Csányi Gyula háromszékmegyei kir. tanfelügyelőnek; iskolánk egyik megteremtő, leglelkesebb és legjobb indulatu munkásának, összes törekvéseink atyai támogatójának, Benke Gyula és Dr. Ráth Endre országgyűl. képviselőknak, Háromszékvármegyének, az Emkének, Kézdivásárhely város Tanácsának és képv. testületének, Bartók Károly és Dr. Török Andor polgármestereknek; a kézdivásárhelyi Takarékpénztárnak, a kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztárnak; a helybeli Főgimnázium, polgári, elemi iskolák és árvaház tanárai és tanítóinak, nevezett iskolák gondnokságainak, a polg. leányisk. ügybuzgó felügyelő bizottságának s ezek között néhai Kovács Dániel városi pénztáros, Baló László és dr. Balogh Vendel elnököknek. Az iskola szellemi és anyagi előhaladása érdekében lankadatlan kitartással küzdő tanári testületének, a Jótékony Nőegylet Tisztikarának és minden egyes tagjának, végül e város és vidék azon nemesen érző, áldozatkész hölgyei és polgárainak, kiknek nagybecsű támogatásáról mindenkor a nyilvánosság előtt is megemlékeztünk.

Egyebekre vonatkozólag a polgári leányiskola mult tanévi sikeres működéséről 300 példányban megjelent iskolai értesítőt kérem tudomásul venni.

Ezek után áttérhetek az egyesület beléletére és jótékonyági működésére.

Mult közgyűlés óta elhaltak özv. Szöcs Józsefné az egyesületnek hosszú idő óta nagyérdemű alelnöke, özv. Jancsó Józsefné és özv. Balogh Gyuláné vál. tag. Áldás poraikra.

Új tagok: Dr. Balogh Vendelmő, Bartos Ignác, Biró Lajosné, Czirmay Zoltán, Czirmay Zoltánné, özv. Fekete Andrásné, Ince Istvánné, Jancsó Gézané (gyógyász.), Karlousa Filópné, Holló Béláné,

A visszavonulást fedező 2 ezred, 2 lovassági hadosztály és 2 táborúteg menthetetlenül elveszett, mere nem szabadulhat ki a japánok bekerítéséből.

A cár buzdító táviratot küldött Kuropatkinnak, melyben ama óhaját fejte ki, hogy utolsó csöpp véréig harcoljon.

Tokióból jelentik: Az oroszok visszavonulása egyre tart. Oyama tábornok jelentésében megelégedését fejezi ki a csapatok által elért eredmények felett.

A japánok mindenütt nagy előnyöket értek el. Minden nap várják a jelentést a 10.000 főnyi orosz csapat elfogatásáról.

Háromszékvármegye közg. bizottsági üléséből.

Okt. 10-én tartották meg a közigazgatási bizottság ülését, melyen előbb Szent-Iványi Miklós alispán, majd gróf Haller János főispán elnökölt.

Gyárfás Győző kir. főmérnök, Zathureczky Gyula és Bogdán Arthur kivételével, kik elmaradásukat kiementették az összes választott és hivatalból való tagok jelen voltak.

Elnöklő alispán az ülést megnyitván, üdvözlővén a megjelent tagokat, jelzi, hogy a főispán ur vonatkozás miatt nem érkezhettek meg s jelzi egy szerszám, hogy Gyárfás Győző kir. főmérnök hivatalos elfoglaltatása miatt nem jelenhetvén meg a mai ülésen, helyettesítésére a kereskedelemügyi miniszter Vajna Lajos kir. mérnök urat küldötte ki.

Ezek után az előadók terjesztették be havi jelentéseiket.

Közigazgatás.

Az alispáni jelentést olvasta Vajna Miklós vm. főjegyző. Ezek szerint iktatóra érkezett 1573 beadvány, elintéztetett 1435 ügydarab, hátrálók 138 drb. Kiadatott egy éves utlevél 300 drb, határszéli uti igazolvány 5 drb.

Szörcsei Endre miklósvári járási írnok a m. kir. pénzügyminiszter ur által Szászrégenbe járási számvevőnek kinevezetvén, járásiírnoki állásáról lemondott s főispán ur ő méltósága lemondását elfogadván szeptember hó 30-ával eddig viselt állásától felmentetett.

Vármegyénk területére m. kir. pénzügyminiszter ur ő nagyméltósága kinevezte a sepsi járásba Szabó Ödön, a kézdi járásba Jártó Márton kir. p. ü. számtiszteteket, az orbai járásba Lakatos Gyula Kovászna nagyközségi jegyzőt és a miklósvári járásba Bedő-

házi Gábor k. p. ü. számtisztet, mindeniket számlaellenőri ranggal.

Megnevezett járási számvevők állásukat f. év október hó 1-ével elfoglalták.

M. kir. belügyminiszter ur a vármegyei 1904. évi költségvetésre leadott rendeletében hozzájárulását jelentette ki ahhoz, hogy Magyarbóda nagyközségben szolgabírói kirendeltség beállíttassék évi 6770 korona költségvel, ennek következtében egy szolgabíró, egy írnok és egy hivatali szolgálai állásra folyó hó 14-ig bezárólag pályázatot hirdetem s ezuttal m. kir. belügyminiszter urhoz is jelentést tettem, mire ő nagyméltósága a közelebbi napokban leérkezett rendeletében elrendelni méltóztatott, hogy a javadalmazást csak 1905. év január 1-től fogja folyósítani.

Árvaügyek.

Séra Tamás árvaszéki elnök havi jelentéséből közöljük a következőket:

Augusztus hórlól elintéztetett áthozatott 157, szeptember hóban iktá óra érkezett 792, összesen 949 ügydarab. Ebből elintéztetett 884, október hóra elintéztetett áthozatott 65 ügydarab.

Gyámpénztárról. Készpénz. Áthozatal augusztus hórlól 14490 kor. 07 fill., szeptember hóban bevételzetett 11582 kor. 09 fill., összesen 26072 kor. 16 fill. Ebből kiadatott 4741 kor. 77 fill., maradt szeptember végén 21330 kor. 39 fill.

Pénzügyi betét. Áthozatal aug. hórlól 111575 kor. 90 fill. Ebben változás nem történt.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy a megelőző hórlól ájtott 217, 1904. szeptember havában érkezett 2358, összesen 2576 drb.

Ebből elintéztetett 2229 drb.

Hátrálók 1904. szeptember hó végével 346 drb.

Az összes ágazatokban befolyt 345731 kor. 70 fill. Egyenes adóban befolyt 256827 kor. 11 fill., hátrálékban maradt 701939 kor. 32 fillér.

Hadmentességi díjban befolyt 2482 kor., hátrálékban maradt 31089 kor. 2 fillér.

Engedélyeztetett házadómentesség 20, hohányarulás 2, sóarulás 3 esetben.

Közbiztonság, fogházügy.

Stocker Antal kir. ügyész jelentése szerint:

A kézdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban, valamint a vármegye területén levő kovásznai, sepsi-

Molnár Ferencné, Nagy Geróné, dr. Nagy E. Pálné, Nagy I. Lázárné, Simon Gyuláné, Szentmarjai Jánosné, Ütő Áronné, Vajna Károlyné, dr. Vargha Béláné, kiket az egyesület szeretettel üdvözl.

Fájdalom, sokan a kiállított nyugtát kifizetés helyett visszaküldötték s így a választmány 1902. november hó 4-én az eltávozott és elhaltakkal együtt 33 nyugta után 110 koronát volt kénytelen törölni.

A tartott fillérestélyek és bálok folytán az egyesület köszönettel tartozik Stocker Antalné, dr. Szini Gyuláné, Reissner Hugóné, dr. Bánffy Zsigmondné, Zajzon Sándorné, Elekes Béláné, Intze Istvánné, Balázs Mártonné, Benkő Irén, Ifj. Jakab Istvánné, Nagy Mózesné urnők és Fejér Károly jb. urnak.

Legsikerültebb mulatságok voltak az iskola javára az 1903. évi hushagyókeddi kalikó bál 744 korona, az 1904. évi kalikó bál pedig, 588 korona bevétellel.

Az egyesület a lefolyt idő alatt a szegényeknek kiosztott 506 korona 40 fillért.

5 év alatt a polg. leányiskolának adott 2630 koronát. A zászlószentelés és jubiláris ünnepség a zászlóval együtt került 704 korona 11 fillérbe.

Az egyesület vagyona mégis az alapszabályokban kikötött 8000 koronával szemben butorszámúval együtt ma 10517 kor. 50 fillér. Sőt ennél jóval több, mert az egyesület takarékpénztári részvényei a forgalmi értéknek szinte felével vannak felszámítva.

Ez mutatja a helyes gazdálkodást s a közönség méltányos támogatását.

Az egyesület tisztelgett Székely János ev. ref.

lelkész urnak, mint egyik legnagyobb érdemű munkássának 50 éves jubileumán.

Ünnepélyesen fogadta a nemzet csalóányát, br. Splényiné Blaha Luitát és részt vett az asztalos iparosok zászlószentelésén.

10 drb padot készíttetett 140 korona értékben a helybeli sétátér javára s újabb 10 darabot kilátásba helyezett.

Mielőtt jelentésemet befejezném, fel kell hívjam az egyesület figyelmét egy közelgő, fontos pillanatra. 1880. március 17-én vette kezébe jelenlegi nagyerdemű elnökünk özv. Cserey Jánosné őm méltósága egyetünk vezetését, e napnak pedig a jövő év március 17-én 25 éves évfordulója lesz. Hogy ki volt Csereyné őm méltósága egyesületünknek, azt az egyesület multja, egész élete s az elért szép sikerek fényesen igazolják. A közjótékonyág s a köz- és nemzeti ügyek lelkes szolgálatára hosszú idők szülnék oly igaz és eszményi alakokat, a minő Csereyné őm méltósága személye. Örömmel megemlékeztetés s a siker biztosítása volt az ő személye az egyesület minden ügyében 25 éven át, épen azért nem szabad elmulnia a jelzett napnak anélkül, hogy közszereketben magasan álló személye iránt őszinte, igaz tiszteletünket és hálánkat e napon az érzelmeink megnyilatkoztathatásának minden lehető eszközzel ki ne fejezzük. Addig is Isten övja drága életét.

Ezekben vázoltam röviden az egyesületnek mult évi közgyűlése óta lefolyt ügyeit, melyeknek tudomásul vételét és az egyesület nemes irányu működésére Isten áldását kérem.

szentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbírósi fogházakban 1904. szeptember hó utolsó napján le volt tartóztatva 51 elítélt, 6 vizsgálati, összesen 57, ezekből férfi 47, nő 10.

Időközben még 80 egyén volt letartóztatva.

A letartóztatottak egészségi állapota általában vége jó volt.

Rabélemezésre kiadott 339 kor. 73 fl.

Az élelmezés ellen panasz nem emeltetett.

Bűnvádi feljelentés érkezett a hó folyamán 80. Súlyosabb bűneset nem merült fel.

Törvényszéki boncolás 2 esetben volt.

Népoktatásügy.

Csánky Gyula kir. tanfelügyelő jelentését közelebbről közöljük.

Közegészségügy.

Dr. Antal Mihály várm. főorvos jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

*

Ezek után áttért a bizottság az egyes ügyek elintézésére.

A papolezi községbeli tartozások felhajtása iránti ügyben, a kérdés alapos megvitatása után határozatilag kimondott, hogy a tartozások zálogjogi bekebelezésére kéressék és szolgáltassák fel a község, hogy a tartozást rendezze; mert különben a végrehajtást lesz kénytelen elrendelni a bizottság.

NAPI HIREK.

— **Választás.** Bartók Károlyt, városunk nyugalmába vonult derék polgármesterét, mint örömmel értesülünk, Háromszékvármegye tagnap tartott közgyűlésében egyhangulag megválasztotta Magyar-Bodzára a szolgabírói kirendeltség vezetőjévé, szolgabíróvá. Őszintén örvendünk, hogy a derék, munkabíró, jeles képzettségű férfi újból aktív szolgálatba lépik s ezért megválasztatásához szívből gratulálunk.

— **Nyári zivatar** vonult el esütőtörtekön este Kézdivásárhely fölött. Menydörgés és villámlással, mintha csak kánikulában lennének. Szakadó zápor eső áztatta meg a földet.

— **Elhunyt festő művész.** A magyar művészetnek ismét gyászva van. Lotz Károly egyik nagy nevű festő művésznök esütőtörtekön Budapesten meghalt. A kiváló művész, ki történeti és genre képeivel érdemelte ki a műértő közönség tetszését és elismerését idegen földről származott Magyarországra, mégis a magyar népköltetnek, a magyar történet nevezetesbb mozzanatainak volt egyik leghivatottabb megtestesítője. Lotz régebbi idő óta szenved súlyos betegségben, míg esütőtörtekön megváltotta a halál borzasztó szenvedéseitől. Temetése szombatn délután volt Budapesten az állam költségén, óriási részvétellel.

— **Papi beiktatás.** Vasárnap megy végbe Koréh Endre nagy pap ünnepélyes beiktatása Sepsiszentgyörgyön. A beiktató istentisztelet sorrendjét itt közöljük: 1. Invocatio. („Te rólad zeng dicsőretünk“ I. Dies.) Éneklő a gyülekezet. 2. XC. Zsoltár. 1. vers („Te benned bízunk“) Éneklő a gyülekezet. 3. Nagytiszteletű Józsa Sándor esperes ur beiktató beszéde. 4. „Jézus hitünk fejedelme.“ (Dicsőret.) Éneklő a gyülekezet. 5. Tiszteletes Koréh Endre imája. 6. „Dicsőít téged nagy égi teremtet“ (Beethoven-től.) Éneklő az ev. ref. egyházi dalkar. 7. Tiszteletes Koréh Endre beköszöntő beszéde. 8. Magyar Himnusz. (Kölcsöktől.) Éneklő a gyülekezet. Istentisztelet végeztével a templom előtt az új lelkeszt a hívek nevében üdvözlő Gödri Ferenc főgondnok. Ünnepi ebéd déli 1 órakor lesz a városi nagyvendéglő éttermében. Egy teríték ára 4 korona. Jegyek Miklós Mátyás városi vendéglősnél előre váltandók.

— **Halálozás.** Dálnoki Dr. Kovács Áron, m. kir. honvéd törzssorost s a Ludovika-Akadémia orvos főnökét súlyos csapás érte: édes atyja: dálnoki Kovács Béni, f. hó 7-én Fogarason bosszas szenvedés után, élete 77-ik évében meghalt. A boldogult földi részeit f. hó 8-án helyezték nyugalomra a fogarasi ref. temetőkerben a közönség nagy részvételével. Béke poraival.

— **Állatkiállítások Kézdivásárhelyen s vidékén.** A „Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági Egyesülete“ a m. kir. földmívelésügyi miniszter és a székelyföldi miniszteri kirendeltség anyagi támogatásával, Benkő Pál miniszteri megbízott jelenlétében f. év okt. 31-én d. e. 8—12 óráig Kézdivásárhelyen, nov. 6-án 8—12-ig Dálnokban és nov. 13-án 8—12-ig Lemhényben díjazással kapcsolatos állatkiállítást rendez. Az egyes községi csoportok megállapításáról, a jutalmak beosztásáról később egy e lap hasábjain, mint falragaszok útján bővebb felvilágosítást nyújt a kiállítást rendező Egyesület.

— **Egy időfelügyelő ünnepelése.** Krajcsóvics Béla, a brassói m. kir. állami időfelügyelő, most tölti be szolgálatának 25-ik évfordulóját. A jubileum alkalmából Brassó, Fogaras, Háromszék és Nagy-Küküllő vármegyék erdészeti tisztviselői nagy óvációkban részesítették szeretett hivatali főnöküket. Az erdészek f. hó 13-án délelőtt testületileg kereszték fel Krajcsóvics Bélát lakásán, a hol az őrségi erdészeti tisztviselők nevében, Nagy György sepsiszentgyörgyi erdőmester tanácsolta a jubiláns előtt pályatársainak szerencsekívánatait. Ezután a tisztelők a jubilánssal együtt leányképeztették magukat. Délben a Vigadó „kék“ termében a jubiláns tiszteletére bankett volt, a melyen meleg óvációkban részesítették a jubilánst, a ki ugyanis mint ember s úgy is mint tisztviselő szerencsés volt nemesek pályatársainak, hanem szélesebb köröknek is arokon-szenvét megnyerni. Brassó vármegye közigazgatási bizottsága, a melynek Krajcsóvics Béla hivatalánál fogva tagja, már kedden adott kifejezést a jubiláns iránt érzett elismerésének, midőn dr. Székely György főispán indítványára az évforduló alkalmából érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta és neki jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Harc egy jegyzői állásért.** „Több érdekelt“ aláírással a következő értesítést vettük: A közvetlen Románia mellett fekvő, háromszékmegyei Sósmező nagyközségben a jegyzői állás a napokban üresedésbe jött, mivel Deák Dénest, az eddigi jegyzőt, Kovászna községe egyhangulag jegyzőjévé választotta. Még ki sincs hirdetve a pályázat a sósmezői jegyzőségre s már is egymást érik a jelöltek ajánlása. Nincs kifogásunk a jelöltek személye ellen, de annyit elvárunk az illetékes hatóságtól, hogy ilyen exponált helyre, hol az oláhok fészkelődései már többször állam ellenes mozgalmakra vezettek, oly egyént fog a hatóság a jegyzői székre ültetni, a kinek erős keze és kipróbált hazafiságához legkisebb kétely sem fér. Természetes, hogy a többségben levő oláhság óhaja Fénig János és Máthé György oláh jelöltek felé irányul. Előbbi jelenleg sósmezői bíró, utóbbi pedig Bereckben jegyzői irnok.

— **Siketnémák segélyezése.** A siketnémák budapesti áll. intézetébe (VIII. Mosonyi-utca 8. sz.) a székesfőváros távolabbi részeiben, vagy vidéken lakó szegénysorsú siketnémák csak az esetben vehetők, ha az illyeknek az intézet közelében való elhelyezési költségeit nemes emberbarátok fedezik, mert a kormány az intézet fenntartási költségeinek és a tanszemélyek fizetésének amugy is igen nagy összeget kivető kiadásai mellett a növendékek eltartási költségeinek fedezésére legjobb akarrattal sem válakozhatik. Az áldozatkész cselekvő szeretetnek igen szép példáját adta legújabbban gróf Eszterházy Miklós Móri cs. és kir. koronás eszékvári nagybirtokos, aki a folyó tanévtől kezdve egy siketnéma gyermeknek a fenti intézetben való neveltetés egész idejére, vagyis 8 tanévre szükséges eltartási költségeit fedezi. A „Szeretett orsz. egyesület“ pedig hasonló segéllyel 9 siketnéma gyermeknek tette lehetővé az oktatás és nevelés áldásait. Az említett jötevőkhöz csatlakoznak még Szabadka város és Lengyeltóti község is, melyeknek nemcsak gondolkodó közönsége szintén egy egy növendék részleges eltartási költségeit biztosítja. Vajha napról napra szaporodnának azoknak a jólelkű embereknek a száma, akik a fenti dicsőretes példák felbuzdulva segédkezet nyújtanának az intézetnek feladata szélesebb körű minél sikeresebb betöltéséhez.

— **Gazdák figyelmébe.** A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől a következő felhívás érkezett a vármegyei Gazdasági Bizottsághoz: Az idej uralkodó általános takarmányhiányra való tekintettel van szerencsénk a tekintetes Egyesület figyelmébe ajánlani, hogy Szövetkezetünk különös gondoskodásának tárgyát képezi, hogy az összes takarmányneműnek mint tengeri, zab, széna, szalma, korpa, konkoly, árpadara, szárított moslék, alajpogácsa, melasse stb. olcsó és jutányos beszerzése tekintetében a gazdaközönség szolgálatára legyünk. Amennyiben tehát az Egyesület tagjai részéről szükséglet nyilvánulna, illetve a t. Egyesület kebelében esetleg külön bizottság működne a takarmányhiány enyhítésére célzó intézkedések

foganatosítására tisztelettel kérjük, méltóztassék fenti ajánlatunkat tagjainak figyelmébe ajánlani, illetve az Egyesület actiójába Szövetkezetünket is bevonni. Kitűnő tisztelettel Magyar Mezőgazdák Szövetkezte. Perczel s. k. Harsány s. k.

— **Ugron bankja és a kincstár.** Ugron Gábor bankjának, a csödbejutott Székelyegyleti takarékpénztár részvénytársaságnak birtokát az állam veszi meg. A székelyudvarhelyi törvényszék, mint csödbbíró, október 29-ére tárgyalást tűzött ki a m. kir. kincstár azon ajánlatának tárgyalására, hogy a csödtömeghez tartozó s a székelykereszturi telekjegyzőkönyvben foglalt ingatlan 80,000 korona vételáron a kormány gondolkodik arról, hogy az Ugron fura gazdálkodása révén dobra kerülő birtok a nemzetiségi bankok kezébe ne jusson. A birtokot valószínűleg parcellázni fogják.

— **A Kossuth mauzoleum.** Kossuth Lajos mauzoleumának építése a kerepesi-uti temetőben a megállapított tervnek megfelelően halad előre. A hatalmas kőépítmény külső része teljesen elkészült s novemberre az állványokat is valószínűleg eltávolítják. A szobrászati részekben is serényen dolgoznak s mihelyt a külső munkát befejezték, megkezdik a belső díszítő munkát. A mauzoleum impozáns része lesz a temetőnek, amelynek kisméretű sirdíszítményei közül már most a felső oszlopcsarnok nélkül is magasan kiemelkedik.

— **Szarvasmarha és juhdíjazás.** Háromszékvármegye mezőgazdasági bizottsága a Nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszterium székelyföldi kirendeltségének anyagi támogatása mellett sepsi, orbai és miklósvári járásokra kiterjedőleg szarvasmarha- és juhdíjazásokat rendez. Még pedig: folyó évi október hó 20-án Gidófalván kizárólag szarvasmarhadíjazás, folyó évi október hó 23-án Uzonban szarvasmarha és lódíjazás rendeztetik. Folyó évi október hó 27-én Zágonyban, 29-én Nagyajtán szarvasmarha és juhdíjazás tartatik. Díjazatnak tiszta véru magyar-erdélyi és piros-tarka hegyifajta tenyésztőnek és üszők. Tenyész-juhok. I. 3—8 éves borjas tehén. 1-ső díj 40, 2-ik díj 30, 3-ik díj 20, 4-ik díj 10 korona. II. 3—8 éves hasas tehén. 1-ső díj 40, 2-ik díj 30, 3-ik díj 20, 4-ik díj 10 korona. III. 2 éves üszők. 1-ső díj 30, 2-ik díj 25, 3-ik díj 15, 4-ik díj 10 korona. IV. 1 éves üszők. 1-ső díj 30, 2-ik díj 25, 3-ik díj 15, 4-ik díj 10 korona. Juhok csoportjában: 1-ső díj 16, 2-ik díj 12, 3-ik díj 10 4-ik díj 7 korona. Továbbá községek tulajdonát képező tenyészbikák gondozás és jöltartás szempontjából bíráltatván, apa-állat gondozók minden egyes esetben az állattenyésztés felügyelőség vezetője részéről 10 koronával jutalmaztatnak. Pénzdíjakon csakis a már említett járásokban lakó kisbirtokosok részesülnek. Pénzdíjakon kívül dicsőrető oklevelek korlátlan számban fognak kiadni. Bemutatott állatok megbírálása, valamint az odaitélt díjak kiosztása az e végre alakult szakbizottság által azonnal a helyszínén fog eszközöltetni. Elővezetett állatok tulajdonosai községi előjárásági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a bemutatott állatok saját nevelésük. A kiállítás és díjazás délután 9 órakor veszi kezdetét.

— **A burgonya kiszántógép bemutatása.** Folyó hó 17-én hétfőn Bátor János főtisztviselő által id. Tóth István sárfalvi határon levő földjén és Damokos Ödön esernátoni birtokán lesz a burgonya kiszántógép bemutatva, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja.

KÖZGAZDASÁG.

Ló díjazás.

Háromszékvármegye mezőgazdasági bizottsága a vármegyei lótenyésztőbizottsággal egyetértőleg f. évi október hó 23-án d. e. 9 órakor Uzonban lódíjazást rendez.

A díjazáson a Nagyméltóságú földmívelésügyi Minister ur által adományozott 500 korona pénzdíj fog kiosztatni.

Díjazatnak: A törvényhatóság területén nevelt 1, 2, 3, éves kancacsikók, továbbá anyakancák sikerült csikóival.

A bemutatott állatok megbírálása, valamint az odaitélt pénzdíjak kiosztása az e végre alakult szakbizottság által azonnal a helyszínén fog eszközöltetni.

Az elővezetett állatok tulajdonosai községi előjárásági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a bemutatott állatok saját nevelésük.

Pénzdíjakban csakis kisgazdák részesülhetnek,

míg ellenben nagyobb birtokosok dícsérő oklevelet nyerhetnek állatjaik után.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében:

Sepsiszentgyörgyön, 1904. évi szept. hó 30-án.
Főispán, elnök ur helyett:
Szent-Iványi Miklós,
kir. tanácsos, alispán, alelnök.

Piaci árjegyzék 1904. október hó 13-án.

Buza, tiszta, mmázsája . . .	20 kor. 60 fillér.
közepes " . . .	20 " — "
Rozs " . . .	14 " — "

Árpa mmázsája . . .	11 kor. 60 fillér.
Törökbuza " . . .	17 " — "
Zab " . . .	11 " 50 "
Borsó literje . . .	— " 17 "
Lenese literje . . .	— " 26 "
Paszuly " . . .	— " 25 "
Kása " . . .	— " 28 "
Burgonya hektóliterje . . .	2 " 72 "
Marhahus kilogrammja . . .	— " 88 "
Sertéshus " . . .	1 " 12 "
Berbécsus " . . .	— " 56 "
Szalma mm.	2 " — "
Széna mm.	8 " — "
Ökör párja	550 " — "

Tehén párja	280 kor. — fillér.
Ökörbőr "	31 " — "
Tehénbőr "	20 " 86 "
Faggyugyertya kilogr.-ja . . .	— " 86 "
Faggyu mm.	56 " — "
Tűzifa 1 □ m.	4 " 60 "
Malac darabja	3-6 " — "
Liba párja	4 " 80 "
Csirke párja	1 " 60 "
Bárány darabja	— " — "
Tojás 10 drb	— " 60 "
Tehéntej egy liter	— " 16 "
Bivalytej egy liter	— " 24 "

H I R D E T É S E K.

ELADÓ

Tordán (vasuti állomás Torda és Aranyos Gyéres) vasuti állomáshoz szállítva a **vevő jelenlétében szüretelendő e hó 23—28-án saját termésű kitünő**

rizling must,

körülbelől 1200—1400 veder mennyiségben.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a tulajdonos

Velits Ödön,
Tordán.

(185. 1—1.)

BORMUST

kitünő minőségű, saját termésű, több száz hektóliter október hó 15-étől kezdve kisebb mennyiségben is

ELADÓ.

Ugy szintén kitünő saját termésű és küküllőmenti borok is kaphatók nálam

Roth Mihály Gyula,
szőlőbirtokos

(180. 3—7) **Medgyesen.**

Kiadó lakás.

A **Kupán József** ur házában levő csinos 3 szobás utcai lakás november 1-től jutányos áron

kiadandó.

Tudakozódni:

K. Csizsár József utóda
SZABÓ LAJOSNÁL.

134. 2—3.

Szám. 1369—904

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye Szentkatolna községben a szülész női állás elhatalozás következtében üresedésbe jött, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi törvény, valamint a vármegyei szabályrendeletben megállapított képesítést és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket alulírt község elöljáróságához f. évi november hó 15 ig adják be.

Javadalmazás.

1. A község pénztárából fizetendő évente 70 korona fizetés.
2. Minden szülési esetben a fizetőképes szülőktől 4 korona.
3. Teljes vagyontalan és igazolt szegényektől díj nem jár.
4. A szülész női teendője megyei szabályrendeletben vannak megállapítva.

Szentkatolna, 1904. okt. 14-én
Lengyel Károly,
k.-jegyző.
Györbör Sándor,
bíró.

(136. 1—1)

Sz. 773—904. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a k.-vásárhelyi kir. járásbíró 1904. V. 627/2. számú végzése következtében Bodó Endre zabolai lakos, mint Baka Lázárné ügygondnoka javára, Balázs Simon és neje futásfalvi ellen 886 K. s jár. erejéig 1904. évi július hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 886 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, ággyterítők és 1 eszmadia varrógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. j.-bíró 1904-ik évi V. 627/2. sz. végzése folytán 886 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi január hó 28. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 31 K. 56 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig a futásfalvi község házában esetleg a helyszínen leendő eszközökre 1904. évi október hó 22-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1904. október hó 12-én.

Mánya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó.

(137. 1—1)

Hirdetések

olcsó áron
felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsavágók, répavágók, kukorica-morzsológok, darálók,
örlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

(33. 16—18.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előljárásiak részére **ugy készpénzért, mint részletfizetésre kapható**

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és étesszékény, szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény, továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toalett tükör, nád- és préselt ületű hajlitott szék, ablak earnis, stb. melyeket a jelenleg ujonnan berendezett ASZTALOS MŰHELYEMBEN kitünő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett becsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:
Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.